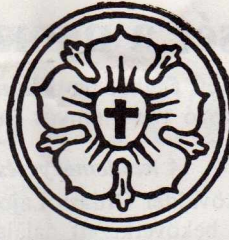

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

53. ÉVFOLYAM

1987. ÁPRILIS

2. SZÁM

ÁMDE KRISZTUS FELTÁMADOTT!

Ha tehát Krisztusról azt hirdetik, hogy feltámadt a halottak közül, hogyan mondják némelyek köztetek, hogy nincs a halottaknak feltámadása? Hiszen ha a halottaknak nincs feltámadása, akkor Krisztus sem támadt fel. Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is. Sőt Isten hamis tanúinak is bizonyulunk, mivel az Isten felől azt vallottuk, hogy feltámasztotta a Krisztust, akit nem támasztott fel, ha csakugyan nem támadnak fel a halottak. Mert ha a halottak nem támadnak fel, akkor Krisztus sem támadt fel. Ha pedig Krisztus nem támadt fel, hiábavaló a ti hitetek; még mindig bűneitekben vagytok; sőt akkor azok is elvesztek, akik Krisztusban aludtak el. Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk.

Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül és zsengejük lett azoknak, akik elaludtak. (1 Kor 15:12—20)

A „de”-vel kezdődő mondatokban mindig meglepetés van. Az előző mondat igen-jét nem-re, tagadását állításra változtatják, félreértését eloszlatják, hiányosságait betöltik.

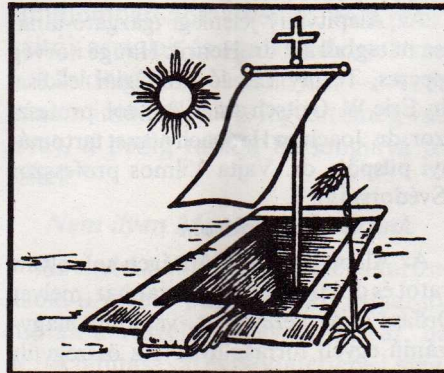
Ilyen mondat a húsvéti epistola utolsó mondata. Azért hangozhatott el boldog állításként, a beteljesedés üzenetként, a győzelem harsonájaként, mert megtörtént az Isten történelmet és emberi sorsot megfordító hatalmas cselekedete: a húsvét.

Húsvét felé

Mézzilatú barkát simogat a szél.
Titkot tud a barna barázda.
Körülöttem húsvét csodája zenél
győzelmesen, hallelujázza.

Túrmezei Erzsébet

1. Olyan fölöslegesnek látszik a prédikálás. Lehet szép vagy egyszerű, logikus vagy töredezett, oktató vagy gyűjtő, a világ szemében mindenképpen hiábavaló beszéd Valakiről, aki csodá-

latosan élt ugyan, csodálatosan tanított ugyan, csodálatos bátorsággal halt ugyan mártírhalt, de mégis egészen a múlté.

Ámde Krisztus feltámadott, s így a prédikáció nem valami nagy Halottról való megemlékezés, hanem az élő és jelenvaló Úr megtartó szava.

2. Micsoda legyőzhetetlen realitásnak látszik az emberi életben a bűn. Felmérhetetlenül sok pusztulást és szenvedést okoz. Sodró áradatával szemben micsoda gyenge szavak ezek a papok ajkáról: megbocsáttattak a te bűneid a Krisztusért!... bocsáss meg a Krisztus nevében!... többé ne vétkezzél! Olyan ez, mint valami elavult lélektani módszer, mely nyomába sem léphet a modern pedagógiai vagy pszichoterápiái eljárásoknak.

Ámde Krisztus feltámadott, s a húsvét végleges győzelem a sátán és annak minden hatalma felett. Nem önáltatás és nem lélektani kísérlet a bűnbocsá-

nat, hanem Krisztus győzelmének hatásos realizálása a bűnös ember életében: a megtisztulásnak, az új és győzedelmes életnek valóságos ereje.

3. Végül jön a halál. Ez a tény nagyon nyomorulttá tesz minden embert. Az út fogy, a szürkület mélyül. Olyan értelmetlen dolog ilyen körülmények között minden öröm és minden bánat, értelmetlen az alkotás láza és a család fájdalom. Értelmetlen az élet, hiszen sírba torkollik s nincs tovább!

Ámde Krisztus feltámadott és zsengejük lett azoknak, akik elaludtak! Vége van az emberi nyomorúságnak, mert van folytatása az emberi életnek. Az értelmetlenségek fölött ott van a beteljesedés. Van színe is annak, aminek most csak a visszája látszik.

Húsvéti hittel lehet élni már most az örökélet reménységében, s ha eljön az óra, lehet meghalni békességben.

Mert Krisztus feltámadt a halálból, él és uralkodik mindörökké! K. A.

FELTÁMAD!

Uram, koporsóra hullnak a hantok,
de te, a Feltámadás és az Élet,
biztatsz engem: „Feltámad a testvéred!”
Mint húsvéti harangszó, zeng a hangod.

„Hiszed-e?” — kérdezed. Hiszem, Uram!
Ez a boldog hit ragyog át a gyászon.
Hisz akitől búcsúzunk, viszontlátom
örök fényben, nem földi borúban.

Ha itt egyik voltunk szeretetedben,
ott is egyik leszünk — még teljesebben,
még felhőtlenebb közösségben nálad.

Hullnak a hantok, de biztató hangod
zenél, mint a húsvéti harangok:
„Feltámad a testvéred! Feltámad!”

Túrmezei Erzsébet

Megkezdte működését a nemzetközi Ordass-alapítvány

Az Ordass-alapítvány (Ordass Foundation) célja, hogy Ordass püspök életét, munkásságát, az egyetemes Anyaszentegyház egészére kiterjedő érdeklődését közismertté tegye magyar, angol, német és egyéb nyelveken; kéziratait, leveleit s egyéb írásait összegyűjtse és megőrizze; nyomtatásban eddig meg nem jelent írásait, továbbá más szerzőknek a magyarországi evangélikus egyház jelenkori történetével foglalkozó műveit kiadásra előkészítse; a ma-

gyar ev. egyház újkori történetére vonatkozó tudományos kutatást előmozdítsa.

A kezdeményezés háttere

Röviddel Ordass Lajos püspök 1978-ban bekövetkezett halála után Magyarországon kívüli egyházak tették meg a kezdeményező lépéseket az Alapítvány létrehozására. Svédország, a Német Szövetségi Köztársaság, az Egyesült Államok, Norvégia és Finnország ev. egyházai határozott érdeklődésüket fejezték ki Ordass püspök szellemi hagyatéka megőrzése iránt. Ilyen céllal előkészítő konzultációt tartottak Oslóban 1983-ban. E tanácskozások alapján kidolgozták és 1985 novemberében elfogadták a nemzetközi Ordass-alapítvány működési szabályzatát. A megalapítási okmányt az említett országok ev. egyházainak 10 vezető személyisége írta alá: érsekek, püspökök, stb.

Az Alapítvány jelenlegi igazgató-tanácsa öt tagból áll: dr. Henrik Hauge norvég esperes, Terray László norvégiai lelkész, dr. Eric W. Gritsch amerikai teol. professzor, dr. Joachim Heubach német tartományi püspök, dr. Vajta Vilmos professzor (Svédország).

Archívum

Az Alapítvány levéltára igen sok olyan iratot és dokumentumot tartalmaz, melyet Ordass saját kezével írt, valamint nagyszámú egyéb forrásművet. Az összegyűjtött anyag máris tekintélyes polc-területet foglal el és állandóan gyarapodik. Naplók, önéletrajzi adatok, magán és hivatalos le-

velek az államhatalommal való küzdelem éveiből, egyebütt nem található dokumentumok: mind fontos adalékokat képeznek a korszak egyháztörténetéhez. A könyvtári részleg Ordass már megjelent műveit, közöttük a főleg skandináv nyelvekből fordított munkákat, valamint magyarországi szerzőknek a 40-es és 50-es évekből származó kiadásra váró kéziratait tartalmazza. Külön részt képez az Ordassal és a magyar ev. egyházzal foglalkozó idegennyelvű anyag.

Az Ordass-alapítvány archívuma még szakszerű rendezésre és katalogizálásra vár, melyet az Alapítvány legsürgősebb feladatának tart, hogy a hatalmas anyag mielőbb a tudományos kutatás rendelkezésére állhasson.

Anyagi források

Az Alapítvány számít arra, hogy céljai megvalósítását a különböző egyházi szervezetek, kutatóintézetek, magánszemélyek és egyéb forrásokból származó adományok teszik lehetővé.

Az igazgató-tanács amerikai tagja, dr. Eric W. Gritsch (a Gettysburg Teológia egyháztörténeti professzora) az Erős Vár útján hívja fel az **amerikai magyarság, különösen az evangélikusok figyelmét az Ordass-alapítvány anyagi támogatására.**

Minden csekk, nemzetközi pénzesutalvány erre a címre küldendő:

"ORDASS FOUNDATION"

Rev. László Terray

Prestegarden,

N-1640 Rade, NORWAY

Ruther Márton mondta

NAGYPÉNTEKEN

(Róm 5:8)

Ha elszomorítanak bűneink és a szívünk kételkedni kezd, hogy kegyelmes-e Isten hozzánk és szeret-e bennünket, akkor tudnunk kell, hogy nem ellenségünk az Isten és azért nem kell félnünk tőle, hanem szeret bennünket. Hiszen egyszerűen Fiát küldte értünk halálba s ezért biztosak lehetünk kegyelmében és segítségében.

Ez igaz — válaszolod. Isten valóban halálra adta a Fiát érted. De milyen sokszor lettem méltatlan erre a kegyelemre bűneim miatt! Ezért nem úgy van-e, hogy azelőtt szeretett engem az Isten, de most a bűneim miatt az ellenséggé lett? Nem így van! — mondja Pál. Ilyen gondolatok ne ejtsenek kétségbe, hanem szilárdan tartsd magadat ehhez a vigasztaló igéhez: Krisztus meghalt érted, amikor még bűnös ember voltál. Ezt sohase felejtse el!

HÚSVÉTKOR

(Róm 4:25)

A Szentírás nem hazudik, amikor arról tanúskodik ebben az igében, hogy Krisztus Urunk meghalt és a harmadik napon feltámadott, most Isten jobbján ül az örökkévalóságban, ahol azonban nem az angyalokkal játszadozik és nemcsak azzal történik, hogy Ő boldog, hanem a mi bűneinkért halt meg és a mi megigazulásunkért támadt fel. És azért ült a Felséges jobbjára, hogy Főpapunk legyen, hogy képviseljen bennünket és az utolsó napon feltámaszson bennünket a halálból. Krisztus tehát nemcsak azt érte el halálával és feltámadásával, hogy megszabaduljunk a bűn hatalmától, hogy igazak és szentek legyünk, hanem abban is bizonyosak lehetünk, hogy feltámadunk az örök életre és boldogságra — ha hiszünk Benne!

Adományok az „Erős Vár”-ra

(Előfizetések nyugtázása a címszalagon látható lejáratú év és hónap kijavításával történik.) Köszönettel nyugtázzuk az **1987. február 1 és március 15 között** az előfizetéseken felül beérkezett alábbi lapfenntartó adományokat:

\$167: Szent János vend—magyar ev. egyház (Bethlehem). — **\$100:** Paál József (Mercer Island, WA). — **\$82:** Dr. v. Radányi Oszkár (Cleveland). — **\$50:** Böjtös László (Cleveland), Szent János Oltáregylet (Bethlehem). — **\$40:** Palotay József apja, Palotay Gyula ev. lelkész emlékére (Newbury Park, CA). — **\$38.16:** Kellner Ilona (Sundbyberg, Svédország). — **\$26:** Lipták János (Willow Grove, PA). — **\$25:** Dr. Flisser Ferenc (Bethlehem). — **\$20:** Bertók Lajos (Cleveland), id. Eiler András (Waukesha, WI), Martinsich Györgyné (Chicago). — **\$10:** Kálnoki Bedő Sándorné (Clearwater, FL), Gergár Istvánné (Bethlehem), Szabadkai Sándor (Cleveland), Unger Wendellné (Bethlehem). — **\$9:** Kiss Pál Mihály (Cleveland). — **\$5:** Féja Ferencné (Cleveland), Hoover Anna (Bethlehem). **\$4:** Ruznyák Lászlóné (Philadelphia).

Sajtóvasárnapi adományok — 1986 —

Az ERŐS VÁR köszönettel nyugtázza az 1986. november 23-i sajtóvasárnap nyomán beérkezett összegeket:

CLEVELAND—NYUGAT: adományok \$182.00, előfizetések \$138.00, összesen \$320.00.

TORONTO: adományok \$55.00, előfizetések \$86.00, összesen 141.00 kanadai dollár.

A többi gyülekezetből nem érkezett befizetés. A sajtóvasárnapi (előfizetéseken felüli és kívüli) adakozók névsora gyülekezetenként, csak vezetéknevekkel, zárójelben dollárösszeg:

Cleveland—Nyugat: Beck (4), Déry (3), Domján (5), Földényi (10), Gönczel (10), Győr (3), Kádár (2), Kató (3), Kemes (1), Kiss J. (20), Klein (4), Kneffel (5), Knodel (4), Könyves (4), Kovács J. (5), Kovács K. (4), Lovagi (5), Mészáros (5), Miller (4), Paulovitch (4), Seemann (2), Selteneich (4), Tapolcsányi (20), Tenki (4), Tihanyi (10), Tomascsek (7), Virágh (10), Névtelen (10).

Toronto: Bakó (10), Barbier (30), Kőrös (10), Takács (5).

Az Úr harmincnegyedik esztendejében, a tavaszi telihold napjaiban, egy vasárnap kis csoport tartott Jeruzsálem felé, élén egy szelídarcú fiatal férfi. Mikor Betfagénál a lejtőhöz értek, rövid időre megálltak. Kettő kivált a csoportból és a szomszéd faluból egy számár-csikót hozott, melyre vezetőjük felült és így folytatták útjukat.

A zsidó egyház-állam és a nép legnagyobb ünnepe első napján történt ez, amikor egy héten keresztül emlékeztek az Egyiptomból való szabadulásra. Tele volt a város zarándokkal, akik az egész Júdeából, Galileából, és még messzebbről mentek oda, hogy Salamon szent templomában ünnepelhesenek, melyet 200 évvel azelőtt szentelt újra Makkabeus Júdás, kiűzve a bitorló Antiochos szíriai királyt és csapatait.

„Hozsánna a magasságban!”

Sokan ismerték a város felé haladó Mestert, aki nemcsak tanított, de vakokat látókká tett, kiűzte az ördögöket, bénákat, bélpoklosokat, vérfolyásosokat gyógyított és halottakat támasztott fel. Ám sejtelmük sem volt, hogy Ő az, akiben „elközelített a mennyeknek országa”, de hittek benne és szerették. Jövele hírére a város kapuin elébe szaladtak, köntöseiket a számár lábai elé dobták, gallyakat vágtak le és azokkal borították útját, kiáltva: „Hozsánna a Dávid fiának. Áldott, aki jó az Úrnak nevében! Hozsánna a magasságban!”

Azt hitték, azért jött, hogy velük ünnepeljen. Egyedül ő tudta, hogy messiási hivatását kell teljesíteni, melynek útja a Kálvárián át a Golgotára vezet, hogy kereszthalálával megváltsa a bűnös embert és feltámadásával legyőzze a halált.

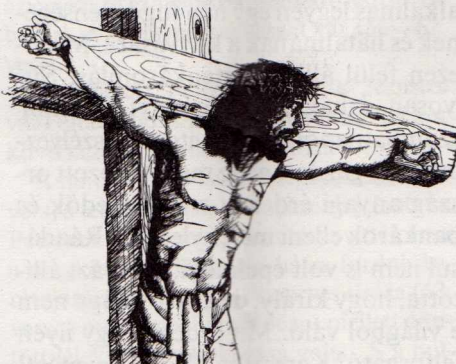
Jézus volt ő, Isten egyszülött Fia, a megígért Messiás. Mindenki ujjongott. Egyedül ő állt meg rövid időre a

Imádkozzunk

Dicsérünk téged, Úr Jézus Krisztus, hogy halálig teljesítetted Atyád akaratát, és mindent elvégeztél a mi üdvösségünkre. Szüntelenül emlékeztess minket keresztedre és töviskoronádra, hogy szüntelenül áldjunk téged hűségédért és szeretetedért. Ámen.

Fáy István:

NAGYHÉT

lejtőn és sírt. Siratta Jeruzsálemet, mert előre látta pusztulását. A városba érve „...bement az Isten templomába és kiűzte onnan mindazokat, akik a templomban adtak-vettek, és a pénzváltók asztalait és a galambárusok székeit feldöntötte — mondván —: Az én házam imádság háza legyen (meg van írva), ti pedig rablók barlangjává teszitek.”

Nem ilyen Messiás kell nekünk

Az egyház-állam főpapjai és a farizeusok, a vezető politikai párt tagjai jól tudták a veszélyt, mely rájuk vár, ha Jézus tanításával és csodatetteivel megnyeri a népet, így azon voltak, hogy törvényes látszatot adjanak elvesztésének. Három napon át gyógyított és prédikált a templomban. Elmondta hatalmas vádbeszédét a rendszer ellen, többek között kijelentve: „...jaj néktek írástudók és farizeusok, ti képmutatók. Mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt. ...Jaj néktek vak vezérek, akik azt mondjátok: Ha valaki a templomra esküszik, semmi az, de ha valaki a templom aranyára esküszik, azt köti az eskü.”

Elmondta, mintegy végrendeletként a „legnagyobb parancsolatot”, a Törvény summáját: „Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből. Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.” Tanítása szerint Isten minden nép Atyja. Majd a kíváncsiak kérdésére felelve megismertette a jeleket, melyek a hitetlenek büntetéseként jönnek el a maguk idejében: „Nemzet nemzet ellen támad, ország ország ellen. Nagy földrengések lesz-

nek itt is, ott is, és mindenfelé dögvész, éhínség és rettenetes dolgok és félelmetes tünemények az égen... Mikor majd látjátok, hogy Jeruzsálemet hadseregek veszik körül, vegyétek tudomásul, hogy elkövetkezett annak pusztulása... Mert azok a bosszúállás napjai. Jaj akkor a terhes és szoptató asszonyoknak! Mert nagy lesz a nyomorúság a földön és a harag e népen. És elhullanak fegyver éle által és foglyul viszik őket minden pogány nép közé és Jeruzsálemet pogányok tapodják majd, míg be nem telik az ő idejük.” Rettenetes jövőbelátás!

Másnap jött az utolsó vacsora és az Úrvacsora szerzése, mellyel megkötötte az Új-Szövetséget. Ezután kiment tanítványaival a Gecsemáné kertbe, hogy imádkozzon és kérje Atyját: „ha lehetséges”, múljék el tőle a keserű pohár. Amikor látta alvó őrzőit, kissé kesernyés, de bölcs megértéssel mondta: „...jöllehet a lélek kész, de a test erőtlen”. Júdás áruló csókjának, a főpapok szolgálai által való elhurcolásának már jóformán semmi jelentősége sincs, hiszen Péter, a „Köszikla” is háromszor tagadja majd meg ezen az éjszakán. Nem volt szükség a hamistánúkra sem, mert maga jelentette ki a főpapok és a nép vénei előtt, hogy ő Krisztus, a Messiás, tehát istenkáromlást követett el. Nem kellett több bizonyíték, készen volt a vád és helyreállt az uralkodó-rendszer önbizalma. Megszűnt a félelmük, mert úgy gondolták, hogy győztek.

(Azokban a napokban Jeruzsálemben csak Krisztusról beszéltek, de napjainkban nem nagyon említik a nevét, mert az agyafűrt, suttogó, vagy sokszor nyílt bírálattal szerint soha nem volt nála veszélyesebb forradalmár. Különben is őt Isten fiaként emlegetni sértheti az abban nem hívők „lelkismereti szabadságát”, tehát diszkrimináció. Születése, halála és feltámadása így kizárólag üzleti lehetőséggé egyszerűsödik.)

A „selforgató” bűnlistája

Készen volt a vádirat. Mióta harmincévesen elkezdett tanítani és maga mellé vette primitív, műveletlen tanítványait, mást sem tett, mint lázított a hittételek és a politikai rendszer ellen. Mindenekelőtt az évezredek hagyományt és hitet akarta megcáfolni, mikor azt állította, hogy Isten nem bosz-

ERŐS VÁR

AMÉRIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

ERŐS VÁR (USPS 178560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) for \$6 per year by the Hungarian Conference—Lutheran Church in America, 9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102. Second-class postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send Address changes (Form 3579) to

ERŐS VÁR

P.O. Box 02148, Cleveland, OH 44102

NO. 2. (244) Vol. 53.
APRIL 1987

A "Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P.O. BOX 02148

CLEVELAND, OH 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja belföldön egy évre 6 dollár, Kanadában és egyéb külföldön évi 8 US dollár, vagy 10 kanadai dollár.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a "Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az újságot "zip code" szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is, pl.: St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónákban azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

szúálló, hanem igazságos, könyörülő és szerető. Magáról azt mondta, hogy ő a Messiás. Egyenesen nevetséges, hogy aki nem fegyverrel, bosszúállással, hanem szeretettel akar harcolni, az alkalmas legyen egy nép függetlenségének és hatalmának a kivívására. Mind ezen felül állítása istenkáromlás. Súlyosan áthágta a Törvényt, amikor szombatnapon is gyógyított. Veszélyeztette egy gazdaságilag megalapozott ország anyagi érdekeit a kereskedők és bankárok elleni merényletével. Ráadásul nem is volt épelméjű, mert azt állította, hogy király, de az ő országa nem e világból való. Mit érdemel egy ilyen felforgató? Kereszthalált, semmi mást! (Akkor még nem voltak pszichiáterek, akik megállapíthatták volna beszámíthatatlanságát, hogy elkerülje a büntetést.)

Mikor a prokonzul, Pilátus elé viték a felbújtót, az ital és a pénz már áthangolta a tömeget, hogy „Barabbást” és a „Feszítsd meg”-et tívöltözze. Mert a csőcselék mindig csőcselék marad. A habozó helytartó, aki jól tudta, hogy ártatlant küld a halálba, nem tudott ellenállni a zsarolásnak, mikor azt ordították: „...nem vagy a császárnak barátja”. Hiába vezetette elő a töviskoronás, meggyötört, vérző embert, nem volt irgalom, mert egy emberben még győzhet a szánalom, de egy érdekcsoportban soha.

A Golgota titka...

Ezután az út a Via Dolorosán át a Golgotára vezetett. Szétszaladt tanítványai remegve lesték mi lesz, csak a szent asszonyokban volt annyi érzés és bátorság, hogy nyíltan sirassák, és az első keresztyénben, a római századosban.

Az önmagát mardosó Pilátus saját lelkiismerete megnyugtatóására kiszegte keresztfájára: Hic est Iesus Rex Iudaeorum. (Ez Jézus, a zsidók királya.)

A természet elsőpró haragja megrettentette ugyan az embereket, de estére minden elcsendesedett és kezüket gemosva nekiállhattak a bárány elfogyasztásának, mintha semmi sem történt volna. De azt nem tudták, hogy a középső keresztről levett „lázdó” ez alatt megváltotta a világot és harmadnapra legyőzte a halált, hogy az ember-

nek örök élete legyen. Titok volt ez akkor. Ma pedig, hitetlen korunkban, amikor a bűnösök nem papjaiknak, hanem a pszichiátereknek gyónnak, amikor az egyházak hovatovább politikai klubokká, szórakoztató intézményekké, vagy bingó-barlangokká válnak, nem ártana őszintén szembenézni a lelkiismeretünkkel és rágondolni a Megváltás éjszakájára, mert a természet örök, bölcs változatlanságával magasan fölöttünk áll és egyedül az tudta:

„S mikor már rádőlt a szikla és minden út beomlott, s már csak vak árnya kékllett a rázuhanat falon, kint mondták már a kertek és suttozták a bokrok: mi lesz harmadnapon.” (Fáy Ferenc)

(Máté és Lukács evangéliumából vett idézetek, Ravasz László fordításában.)

Imádkozzunk

Mélységes hálával borulunk le előtted, örök-kévaló szent Isten. Megköszönjük neked, hogy Urunkat és Megváltónkat nem hagytad a sírban, hanem feltámasztottad a halálból. Kérünk, szólaltasd meg szent ígédet, és benne feltámadott Urunkat, Jézus Krisztust, hogy ünneplésünkből szent nevedre dicséret térjen, ránk pedig áldás és életújulás, erő és reménység földi életünkben és az örökkévalóságban. Megváltó szent Fiadért, feltámadott Jézus Krisztusunkért kérünk, ámen.

Én élek,
ti is
élni fogtok

Ján. 14, 19.

Figyelem!

Megjelent!

A HIT CSODÁJA

(az akroni Lorántffy Otthon képes története)

Közel 400 oldal, 180 kép, az adakozók névsora, Reagan elnök levelével, színes fedőlappal, kemény kötésben.

Történelmi dokumentum
a magyar emigráció
legnagyobb teljesítményéről.

A könyv ára \$20.00 — postázással együtt. Megrendelhető az ár előzetes bekielölésével:

Lorántffy Otthon
2631 Copley Road,
Akron, Ohio 44321

„Péter pedig távolról követte őt”

Bőjt idején jó elcsendesednünk és alapsabban belenézünk Isten igéjének mélységeibe. A rohanó élet lüktetése amúgy is ritkán ad erre lehetőséget: többnyire felszínesen lapozzuk fel bibliánkat, és sekélyesen keresgélünk benne néhány aranymondást, útmutató vagy vigasztaló igét...

Evezünk ma a mélyre. Vegyük szemügyre közelebről a hozzánk leginkább hasonló, legemberibb tanítványt, a hullámhegyek és hullámvölgyek emberét: Pétert.

Lapozzuk fel a bőjti csendben Lukács evangéliuma 22. fejezetét. Mint vízcseppben a tenger, úgy tükröződik benne az örök tanítvány magatartása, aki hős és gyáva, lelkesedő és meghátráló, fogadkozó és tagadó egyszerre.

Az utolsó vacsora alkalmával Péter még így fogadkozott: „Uram, Teveled kész vagyok mind börtönbe, mind halálba menni!” (33. vers) — egy órával később pedig már elbőbiskolt a haláltusáját vívó, imádkozó Mester oldalán (46. vers). Ismét utóbb fegyverrel akarta megvédeni Urát (50. vers), ám amikor mégis elhurcolták a főpap házába, csak távolról merte követni (54. vers).

Mi is ilyen ingadozó, változó hitű tanítványok vagyunk. Szeretnénk mi is követni a Mestert, de inkább csak „távolról”. Úgy, ahogy Péter: elég közel ahhoz, hogy valamit lásson, de elég távol ahhoz, hogy valamit kockáztasson. Így a kívülállók sem tudják biztosan: tanítványról, vagy semleges, közönyös szemlélőről van-e szó?

Mennyire hasonlóak vagyunk mi is Péterhez! Nem tudjuk célegyenest követni a Mestert. Bukdácsolunk, bizonytalankodunk és kételkedünk, sőt olykor tudatosan hátat fordítunk annak, akinek nyomdokában kellene járnunk. Máskor meg szinte megmagyarázhatatlanul, új erőt kapunk, bátran kiállunk mellette, s hajlandók volnánk még életünket is feláldozni érte.

Mi az oka ennek a kettősségnek? Tudjuk, hogy nem jól van ez így. Sem gyengeségünk, sem erők indítóókat nem ismerjük. Külső tényezőknek, lelki hangulatunknak, kedélyünk dolgának tulajdonítjuk.

Ha alaposabban kutatunk azonban az igében, erre is megkapjuk a helyes feleletet.

Péter magatartását vizsgálva, világosan észrevehetjük lelki hullámvölgyének néhány állomását, fokozatos eltávolodásának egy-egy megállóját. Melyek ezek?

Az előttünk fekvő szakasz 45. verse szerint a többi tanítvánnyal együtt őt is alva találta Jézus az Olajfák-hegyi nagy haláltusája után... Márk 14:50 tanúsága szerint ő is elhagyta az elfogott Mestert és

elfutott... A főpap házába csak titokban, távolról merte őt követni (54. vers)... együtt ült Jézus ellenségeivel (55. vers)... és az egyszerű szolgálók kérdéseire három ízben is gyáván megtagadta Urát (56—62. vers)...

Ez lehetett Péter számára a Jézustól való eltávolodásnak a mélypontja. Ekkor következett be a nagy fordulat.

A hajnalt jelző kakas megszólalása (60. vers) a lelki hajnal felvirradását is jelentette Péternek... Hiszen éppen ekkor vitték arra a megkötözött Urat, aki hátra fordulván, rátekintett (61. vers)... keserves sírása (62. vers) a már ismét bátran Jézus mellett döntött lélek megnyilatkozása volt... S a hullámhegy felfelé ívelt Jézus halála után is: Ján 20:3k tanúsága szerint elsőnek futott az üres sírhoz... Ján 21:15k-ben a Feltáma-

dott visszahelyezi szent szolgálatába... Csel 2:14 pedig arról tudósít, hogy a Szentlélek kiadásakor ő szól a tizenegy tanítvány nevében a jeruzsálemi tömeghez, s átütő erejű bizonyágtévéására egyetlen napon mintegy háromezer lélek csatlakozott Krisztus egyházához.

Hol van hát ennek a két ellentétes irányú lelki magatartásnak a magyarázata? Megtaláljuk Jézus Péterhez intézett fontos mondatában: „Simon! Simon! Íme a Sántán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. **„De én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited...”** (Lk 22:31—32).

Ez az imádság volt Péter magatartásának fordulópontja.

És ez az imádság tehet minket, bátortalanul és távolról követő tanítványokat igazi Krisztus-követőkkel.

F. T.

AZ EGYHÁZ HÍREI

EGYESÜLT ÁLLAMOK

• A három egyesülő egyház egyikének, az American Lutheran Church-nek az alkotmánya előírja, hogy a gyülekezeteknek 2/3 szótöbbséggel kell jóváhagyniuk az egyesülési határozatot. A márc. 15-én lezárt szavazás eredménye: 3752 (81%) igen, 863 nem, 45 gyülekezet üres szavazócedulát küldött vissza. Arra számítanak, hogy az ellenvéleményt nyilvánító gyülekezetek egy része hamarosan kiválik majd az ALC-ből.

• A “Northwestern Lutheran” c. folyóirat részletesen méltatta Martin Chemnitz életét és munkásságát halálának 400. évfordulója alkalmából. Chemnitz az evangélikusság egyik nagy alakja; főleg az 1577-ben kiadott, s az ev. hitvallási iratok közé felvett Egyességi Irat megírásánál szerzett érdemeit. Azt mondják, hogy az egyik Márton (Luther) megtisztította az evangéliumot, a másik Márton (Chemnitz) pedig megőrizte az evangélium tisztaságát.

• Az Episzkopális/Anglikán Egyház newarki (NJ) egyházmegyéjének egyik bizottsága tanulmányi iratot készített, melyben mind a házasságon kívüli, mind a homoszexuális nemi kapcsolatok egyházi jóváhagyását javasolják.

MAGYARORSZÁG

• Szokolay Sándor evangélikus zeneszerző újabb műve, az “Ecce Homo (Íme az Ember)” c. opera ősbemutatóján rendkívüli sikert aratott. Szokolay Sándor neve jólismert különösen ev. körökben mind “Luther” c., mind “Ágostai Hitvallás” c. kantátájáról.

NÉMETORSZÁG — NSZK

• Az Északelbai Ev. Egyház hamburgi körzetében az evangélikusok kisebbségbe kerültek. A lakosság több mint felének nincs semmilyen kapcsolata nemcsak az „egyházzal”, hanem az általános vallásossággal sem. A felnövő nemzedéket vallási analfabétának minősítik. Német, osztrák, és svájci bibliatársulatok együttesen adtak ki bibliai verseket meg a Miatyánk és a Tízparancsolat szövegét tartalmazó röpiratokat. Azt mondják, hogy sokan vannak még az ún. keresztyének között is, akik ezeket a szövegeket nem ismerik.

ARGENTÍNA

• A magyarországi „Lelkipásztor” c. ev. lelkési szakfolyóirat v. Hefty László buenos-airesi ev. esperes cikkét közli a latin-amerikai eredetű „felszabadulási (liberacion) teológia” kiértékeléséről.

SVÁJC

• Az Ev. Világszöv. a világevangelikuság lélekszámának a megállapítása tekintetében új módszert alkalmazott, s ezzel ez a szám lényegesen csökkent. Eddig számbavették a németországi (NSZK és NDK) uniós egyházakban lévő evangélikusokat is, de az uniós egyházak állítólag nem vették jónéven tagjaik felekezeti csoportosítását. A német uniós egyházak eredete még 1817-re nyúlik vissza, amikor császári rendelettel akarták kikényszeríteni az evangélikusok és a reformátusok „egyesülését”. Végeredményben evangélikus és református egyháztestek mellett az uniós egyházak nem képeznek valamiféle harmadik felekezetet, hanem egyszerűen egy szervezetbe tömörítettek ev. és ref. gyülekezeteket;

adott esetben egy-egy gyülekezet „vegyes”-nek tekinthető, melyeknek az adja meg jobbára jellegét, hogy éppen milyen lelkesűk van. Minden uniós tartományi egyházban az evangélikus elem jelenti a többséget. Közel 10 millió léleknek a világevangelikusság családjából való „kistatisztikázása” ellen máris élénken tiltakoztak.

DÁNIA

• Közvéleménykutatók felmérése szerint az ország lakosságának csak a 4%-a jár templomba legalább havonta egyszer; 56%-ának van Bibliája, de csak 23% olvassa azt hébe-korba; 25% hiszi, hogy Jézus Krisztus Isten Fia, további 16% bizonytalan ebben a kérdésben; 30% tartja csak, hogy van élet a halál után. Az államegyház evangélikus, ehhez 2,300 gyülekezetben 4,604.000 lélek tartozik; ezeket 2,050 lelkész gondozza.

ETIÓPIA

• Jól értesült körökben arról beszélnek, hogy az 1979-ben hatóságilag elhurcolt Gudina Tumsa ev. egyházi főtitkárt meggyilkolták.

ROMÁNIA

• Radikális intézkedésekkel csökkentik a németnyelvű egyetemi tanszékek számát; mostanában kettőt-kettőt Temesvárott és Bukarestben szüntettek meg. Német vendégprofesszorok csak Kolozsvárt és Jászvárosban adhatnak elő németül. Lezárták az NSZK valamennyi kultúrintézetét és az NSZK bukaresti intézete könyv- és lapkölcsonzési programját erősen korlátozták. A bánási német írókat román hatóságok kivándorlásra buzdítják, jóllehet az NSZK-beli Protestáns Egyházszövetség ottmaradásukat igyekszik elősegíteni.

MALAWI

• Először szenteltek fel lelkészeket a 3,000-lelkes ev. egyházban. A szertartást a botswanai ev. egyház püspöke vezette. A három új lelkészt az egyház különböző körzetei élére állították. Természetesen a misszionáriusok munkájára még mindig nagy szükség van.

IZRAEL

• Meg nem erősített hírek szerint Raoul Wallenberg svéd diplomata, aki a II. világháború végén a budapesti zsidók megmentése körül szerzett érdemeket, s akit szovjet hatóságok tüntettek el, még életben van. Legalább is ezt állítja Apim Mosinszki, mondván, hogy Wallenberget ő tartóztatta le. Mosinszki NKVD tiszt volt annakidején. 1965-ben vándorolt ki, de összekötéseit ma is ápolja. Értesülése szerint Wallenberg Krasznójarszkban él, s éveit ellére fiatalos megjelenésű.

Hírközlő: Bernhardt Béla

Új a Vezető mellé

Nemrégem kedves kis történetet olvastam. Egy édesapa írta kisfiával történet beszélgetéséről. Valahogy így hangzott.

A temető közelében sétálgattam a fiammal. Egyszer csak megláttunk egy halottas-kocsit, amint éppen befordult a temető kapuján. Amikor a fiam észrevette, megszólalt:

— *Apu, ugye ez szállítókocsi?*

— *Igen — feleltem —, szállítókocsi.*

— *És mit szállít? — érdeklődött tovább.*

— *Hát... megboldogultakat — mondtam zavartan. De a fiam nem elégedett meg ezzel, tovább folytatta a kérdezősködést.*

— *Mi az, hogy megboldogult?*

Szárason feleltem:

— *Halott.*

— *Ha valaki meghal, az halott?*

Nem tudtam többet mondani, csak ennyit:

— *Igen fiam, aki meghal, az halott.*

— *Apu... és hol fekszik?*

— *Kicsoda?*

Alig hallhatóan suttogta:

— *Hát... a megboldogult.*

— *Hátul — mondom.*

Kétségbeesett hangon mondja:

— *Leghátul?...*

A halottas-kocsi fekete és komor. A kisfiam félni kezd a haláltól. Szinte remegve teszi fel a következő kérdést:

— *És mindenkinek meg kell halni?*

— *Igen, fiacskám, mindenkinek. Ez az emberek sorsa.*

Reménykedve szólalt meg:

— *De ugye, te hamarabb halsz meg, mint én?*

Megvigasztaltam, hogy hamarabb. Azután próbáltam elterelni gondolatait a haláltól: Gyere, menjünk ki a rétre virágot szedni!

De ő nem tágitott:

— *Mondd apu, a virágok is meghalnak?*

— *Gyere, sétáljunk egyet, s ne nézd már azt az autót, azt a csúnya, komor autót!*

De ő csak nézte, nézte, s végül megkérdezte:

— *Apu, mondd, muszáj a megboldogultnak hátul fekédni?*

— *Muszáj — feleltem és tovább indultam. Ő csak állt, állt, maga elé nézett és sírásra görbülő szájjal mondta:*

— *Apu... mondd... ha meghalok... nem ülhetnék inkább a vezető mellé?*

— *De odaülhetsz — mondtam —, ennek nincs semmi akadálya.*

Egyszerre felvidult, szinte ragyogott kicsi arca, még ugrált is. Előreszaladt és rámkialtott:

— *Gyere apu, menjünk a rétre, szedjünk virágot, kössünk szép csokrot...*

Azóta nem fél a haláltól. Én se. Ha a vezető mellé ülhetünk.

*

A legtöbb ember fél a haláltól. Amikor halottas-kocsit látunk, amikor a halál elragad valakit mellőlünk, könnyen megborozunk: Miért kell meghalnia az embernek? Mi lesz az emberrel a halál után? Mi lesz velünk?

A keresztyén ember azonban nem állhat meg ezeknél a kérdéseknél, a halálnak, az elmúlásnak rémületet keltő tényénél. Tovább kell jutni ennél. A kérdések feltevése után el kell jutnunk a felelethez, a megoldáshoz is. Észre kell vennünk, hogy a keresztyén ember életében is ott oldódik meg a halál kérdése, ahol ebben a kis történetben: „Ha a vezető mellé ülhetünk!...” Mi, Bibliát olvasó, imádkozó, hívő keresztyének, Isten kegyelméből az igaz „Vezető” mellé ülhetünk! Jézus Krisztus mellé, Aki elvezet minket a földi életen át az örök életbe.

Ha hiszünk Isten irgalmában, ha hiszünk azt, hogy Isten Jézus Krisztust a mi Vezetőnkül is elküldte, akkor eloszlik a haláltól való félelmünk, akkor megoldódik életünknek ez a nagy kérdése is. Ha hiszünk, akkor boldogságtól ragyoghat az orcánk életünk minden napján: Jézus Krisztus mellé ülhetünk. Jézus Krisztussal bejutunk Isten országába, hogy ott is dicsérjük Őt.

H. L.

*A feltámadott, élő és uralkodó
Úr Jézus Krisztus nevében
kívánunk*

**ÁLDOTT, BÉKESÉGES
HÚSVÉTOT**

az Erős Vár minden Olvasójának!

TANÁR ÚR KÉREM

Az Evangélikus Élet egy megsárgult, 23 év előtti példányában találtunk az alábbi írásra. A volt faszoristák bizonyára szívesen fogadják az egyik tanárukról, Mikola Sándorról szóló megemlékezést:

A faszori evangélikus gimnáziumba jártam Budapesten. Erre mindig túlzottan is büszke voltam. Parázs vitákban magasztaltam, sőt, ha kellett, szinte lángpallossal védelmeztem alma materemet. A tanulmányi versenyek eredményei — annak idején — egyenesen gőgössé tettek. (Néha azonban, reális percekben, már-már úgy éreztem, hogy az ilyen „bálványimáadás”-féle nem is illik keresztyén emberhez.)

És most megöregedve, mit olvastam egyik hetilapunkban, az „Élet és Irodalom” karácsonyi számában? Azt, hogy ebből az iskolából írd és mondd, nem kevesebb, mint 4 vagy 5 Nobel-díjas kiváló világhíresség került ki (!). (Most már ifjúságom múltán, lehiggadtam, csendesesen csak hálát adok a Mindenhatónak, hogy ebben az iskolában tanulhattam.) Közben Rácz Lászlóról, a gimnázium egykori igazgatójáról, a kiváló matematikusról, a Nobel-díjasok tanítómesteréről emlékezik meg a lap igen elismerő szavakkal.

Engedtessek meg nekem, hogy én most egy másik faszori kiválóságról, a nagy evangélikus pedagógusok között is a legnagyobból emlékezzem meg itt. Arról a hallgatag, böles és szerény férfiúról, akit eltemetett az idő, akiről nem emlékezik senki. Mikola Sándorról. A matematika zsenijéről. Hadd valljak egy-két szóval én is, az egykori tanítvány.

Tömzsi termetű, borotvált fejű, cvikke-res, macskabajuszú agglegény volt. (A „nóbelesek” közül nem egyet ő is tanított.) Acélszürke szemében szigor villant. Mindig félttem tőle. Ifjúságom zsenge boldogságát a „Mikola-drukk” tette keserűvé. Pedig melegen érző, nagy szíve volt, és a vend-vidékről hozott „vasi” kiejtése. (Most is hallom a hangját és a táblán a kréta pattogását: „ha a gyorzsvonad megtesz óránként 50 kilométert...”) A szívét éppen én éreztem leginkább. Engem, mint afféle ágrólszakadt költői lelket, akinek a matematika örök rejtély maradt, mindig kímélt. (Egyéb tárgyakkól kiválóan álltam a sarat!)

Amikor már orvos voltam, találkoztam vele egyszer az utcán. Megállt előttem, két ujjával megfogta a kabátgombomat, s a szemembe nézett:

— Kedves barátom — mondta —, aki magát matematikából átengedte, nyugodtan le lehetne tartóztatni.

Ezzel köszönés nélkül továbbment.

Komolysága csak egyszer engedett fel körülünkben. Amikor kirándulni vitte az osztályt. Én kerültem melléje. (Nem sokszor tüntetett ki a beszélgetésével. Most igen.) Elmondta, hogy télen-nyáron nyitott ablaknál alszik.

— És nem fél tanár úr, kérem? — kérdeztem tőle.

— Nem, fiam. Töltött revolver van az éjjeliszekrényemen.

— Soha semmi kellemetlensége nem volt? — faggattam én.

— De igen. Egyszer betörő járt nálam éjjel.

— És kirabolta a tanár urat?

— Dehogy. Elvitte a töltött revolveremet.

Majdnem újra tanárom lett — az egyetemen. Az történt ugyanis, hogy a kultuszminiszter magához rendelte és közölte vele, hogy kinevezi a budapesti tudományegyetem fizikai tanszékére — nyilvános

rendes tanárnak. (Az audiencia lefolyását a miniszteri titkártól tudtam meg.)

Mikola meghajtotta magát és ennyit mondott:

— Kegyelmes uram, köszönöm a megtisztelő bizalmat, de én maradok ott, ahol eddig voltam. Ott én többet használhatok. Tessék helyettem kinevezni a barátomat, T. K.-t.

Így lett dr. T. Károly — egyetemi nyilvános rendes tanár.

Az a borzalmas öldöklés, az a tűz- és vérözön, amit a második világháború néven emlegetünk, vetett véget az ő áldásos, drága életének is.

Tudom, ha olvasná e soraimat, megfedd-ne érte. Én pedig ezt válaszolnám:

— Tanár úr kérem, ne haragudjon rám, de ezt el kellett mondanom. És meg kell köszönnöm, hogy annyi szépre, jóra megtanított.

Hálás szívvel köszönöm, hogy kitüntetésekkkel, ösztöndíjjal, tandíjmentességgel halmozta el.

Köszönöm. Nagyon szépen köszönöm. Kedves tanár úr! Dr. Keller László

≡ Találós mese Székelyországból ≡

*Kétláb áll háromlábon,
Csinál egylábát,
Bémegy a négláb,
Elkapja egylábát,
Megharagszik kétláb,
Felkapja háromlábát,
Úgy üti néglábhöz,
Mindgyárt elejti egylábát.*

Értelme: „A csizmadia a háromlábú széken varr egy csizmát, bémegy a kutya, elkapja a csizmát, a csizmadia a székkal megüti a kutyát...”

Tréfálkoznak még így a székelyek? Feltesznek még ilyen találós kérdéseket a szü-

lők, nagyszülők a gyerekeknek? Vagy a tündérből romló, öreg ház lett, amelyenről Jékely Zoltán beszél *A marosszentimrei templomban* című költeményében? Attól tartunk, hogy ezek a sorok illenek legjobban a mai, tragikus valósághoz:

*Fejünkre por hull, régi vakolat,
Így énekeljük a drága Siont;
Egér futkározik a pad alatt,
S odvából egy-egy vén kukik kironi.
Tizen vagyunk: ez a gyülekezet,
A tizenegyedik maga a pap,
De énekelünk mi százak helyett,
Hogy hull belé a por s a vakolat.
A hüiban a denevér riad
S egy-egy szuvas gerenda meglazul,
Tizenegyedikünk az árva pap,
Tizenkettedikiünk maga az Úr.
Így énekelünk mi, pár megmaradt.
— Azt bünteti, akit szeret az Úr —
S velünk dalolnak a padló alatt,
Kiket kiirtott az idő gazul.*

(Jegyzet: Marosszentimre „kis román falu Alsó-Fehér vármegyében, Gyulafehérvár mellett. Határában áll a Hunyadi-templom, melyet Hunyadi János építtetett 1442-ben a törökök feletti győzelem emlékére. A kálvinista templom, melyet az I. világháború előtt helyreállítottak, pusztá műemlék, és üresen áll, mert az odavaló magyarság régen kipusztult” — /Cs. Szabó László/. A község román neve: Sintimbru.)

Rónai Zoltán (Madrid)

Húsvéti ének

*Dicsőít néped, húsvéti örömmel,
Jézus Krisztus, Te Feltámadott!
Követ sírodhoz hiába görgettek,
szent tested meg nem rothadott.
A sír sötéteje, halál fullánkja
örökre megolva,
pokol hatalma: kártyavár.
Az Élet vagy Te, s mi élünk Tevéled,
nem árthat nekünk bűn s halál,
reánk a mennynek üdve vár.*

Bódás János

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: DO NOT FORWARD
SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR (USPS 178560)
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102

Gyülekezeti hírek

CLEVELAND—NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Templom: W. 98 és Denison Avenue — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th Street (44102). Telefon: (216) 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9.30-kor angol, 10.45-kor magyar nyelven. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola októbertől májusig 9.30-kor angol, 10.45-kor magyar nyelven.

A január 18-án megtartott évi közgyűlésen elhangzott jelentések szerint 1986-ban vasárnaponként átlagosan 62 hívünk vette igénybe az egyház igehirdető és tanító szolgálatát, e számon belül az angol templomlátogatás 1-gyel emelkedett, a magyar változatlan az előző évhez képest. Két keresztesítés, három esketés volt, a gyülekezet tagjai között nem volt halálozás. 620 úrvacsorát osztottunk ki.

A pénzügyi bizottság jelentette, hogy 1986. évi bevételünk \$44,364.06-ot tett ki, míg a kiadás \$47,610.48-ra rúgott. Az 1987. évi költségvetési keret: \$42,631.00. Misszói pénztárunk az egyházkerületnek átutalt \$2259.85-öt, a Magyar Konferenciának \$251.10-et. Híveink adakozása az LCA Világéhség Akcióra \$161.00, egyéb közegyházi és helyi célokra \$387.25 volt. Az Erős Vár sajtóvasárnap nyomán beérkezett \$320.00. Az Oltáregylet, Angol Női Kör és a Férfikör pénztárainak együttes évvégi egyenlege \$2672.44.

A gyülekezet elöljárói 1987/88-ban: a) tisztviselők, akik a presbitérium tagjai: v. Kemes László felügyelő, Lovagi Tibor ellenőr, Őri Gyula misszói pénztáros, v. Radányi Oszkár dr. ellenőr, Sala Norbert másodfelügyelő, Szalay István pénztáros, v. Tapolcsányi Oszvald dr. jegyző, dr. Tomaszek László a pü. bizottság elnöke; b) tisztviselők, akik nem tagjai a presbitériumnak: Gaydán Melinda pü. titkár, Virágh Lászlóné ellenőr; c) a presbitérium ren-

Miért oly drága Krisztus vére?

Mert megváltott minket Isten számára

(1Pét 1,19)

Mert bűnbocsánatot szerez nekünk (Ef 1,7)

Mert megtisztítja lelkiismeretünket

(Zsid 9,14)

Mert megigazít minket

(Róm 5,9)

Mert megszentel minket

(Zsid 13,12)

Mert megnyitja nekünk az eget (Zsid 10,19)

Mert győzelmet ad nekünk (Jel 12,11)

des tagjai: dr. Déry Béláné, Kató Gyula, Miller Henrik, Pelsőci Willibald, dr. Tihanyi Sándor, Tomaszek László, Tóth Klára; d) tb. presbiterok: Majoros Pál, Váraljay János. — Házgondnok: Hegedűs Sándor. Orgonista: Legeza Adrienne.

Temetés: Jan. 7-én a Kiskundorozsmáról származott özv. May Józsefné sz. Kádár—Németh Ilona, 81 éves korában.

Ünnepi istentiszteletek: Április 16-án, nagycsütörtökön este 7.30-kor angol (úrv.); ápr. 17-én, nagypénteken de. 10.45-kor magyar (úrv.), este 7.30-kor magyar passióolvasás (úrv.); ápr. 19-én, húsvétvasárnap reggel 8-kor angol (úrv.), de. 9.15-kor ész, de. 10.45-kor magyar ünnepi istentisztelet (úrv.).

Húsvéti reggeli az Angol Női Kör rendezésében de. 9.15-kor.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1987. MÁJUS HÓ

1. Jel 7:9-17 — Rm 15:7-13
2. Ézs 25:8-9 — Rm 15:14-21

HÚSVÉT 3. VAS. — MÁJ. 3.

Heti ige: Jn 10:11, 27-28

3. 1Pt 1:17-21 — Lk 24:13-35
4. Jn 10:1-11 — Rm 15:22-33
5. 5Móz 18:15-19 — Rm 16:1-16
6. Jn 21:15-19 — Rm 16:17-24
7. Ez 34:23-31 — Rm 16:25-27
8. Zsid 13:12-16 — 2Sám 5:17-25
9. Zsid 13:17-21 — 2Sám 6:1-23

HÚSVÉT 4. VAS. — MÁJ. 10.

Heti ige: 2Kor 5:17

10. 1Pt 2:19-25 — Jn 10:1-10
11. Ef 4:17-24 — 2Sám 7:1-16
12. Gal 4:22-31 — 2Sám 7:17-29
13. 2Kor 4:16-18 — 2Sám 11:1-13
14. Lk 20:27-39 — 2Sám 11:14-27
15. Csel 17:22-34 — 2Sám 12:1-15a
16. Gal 6:14-18 — 2Sám 12:15b-25

HÚSVÉT 5. VAS. — MÁJ. 17.

Heti ige: Zsolt 98:1

17. 1Pt 2:4-10 — Jn 14:1-12
18. Csel 16:23-34 — 2Sám 15:1-23
19. Jn 6:66-69 — 2Sám 15:24-37
20. Lk 19:37-40 — 2Sám 18:1-18
21. Jel 15:2-4 — 2Sám 18:19-19:1
22. 1Kor 2:6-10 — 2Sám 19:2-9
23. Jel 5:6-14 — 2Sám 23:1-7

HÚSVÉT 6. VAS. — MÁJ. 24.

Heti ige: Zsolt 66:20

24. 1Pt 3:15-22 — Jn 14:15-21
25. 1Kir 3:5-15 — 2Sám 24:1-25
26. Kol 4:1-6 — Fil 1:1-11
27. 2Móz 32:7-14 — Fil 1:12-18
28. Mennybemenetel. Lk 24:50-53 — Zsolt 110
29. Jel 1:4-8 — Fil 1:19-26
30. Jel. 5:1-11 — Fil 1:27-30

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond Street — Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102, USA; tel.: (216) 631-5007. — Istentisztelet (július—augusztust kivéve) a hó második és negyedik vasárnapján du. 3 órakor. — Felügyelő: dr. Raschka László, tel.: (416) 783-6938.

Április 17-én, nagypénteken du. 3 órakor passióolvasással és az Úrvacsora kiszolgáltatásával egybekötött Istentiszteletet tartunk.

A gyülekezet alakulásának 60. évfordulóját ünneplő Istentisztelet és díszvacsora dátuma megváltozott. Az új dátum: **NOVEMBER 22.**

HÚSVÉT 7. VAS. — MÁJ. 31.

Heti ige: Jn 12:32

31. 1Pt 4:13-19 — Jn 17:1-11

1987. JÚNIUS HÓ

1. Jn 14:15-19 — Fil. 2:1-4
2. Lk 12:8-12 — Fil 2:5-11
3. 1Kor 2:12-16 — Fil 2:12-18
4. Jn 7:37-39 — Fil 2:19-30
5. Zsid 11:32-40 — Fil 3:1-11
6. 5Móz 34:1-8 — Fil 3:12-16

PÜNKÖSD — JÚN. 7.

Heti ige: Zak 4:6

7. Püünkösdv. Csel 2:1-21 — Jn 20:19-23
8. Püünkösdh. 1Kor 12:4-11 — Mt 16:13-19
9. Ez 36:22a, 23-28 — Fil 3:17-21
10. Ef 4:11-16 — Fil 4:1-7
11. Gal 3:1-5 — Fil 4:8-9
12. Zak 4:1-14 — Fil 4:10-23
13. Csel 8:14-25 — Péld 10:8-12

PÜNK. U. 1. VAS. — JÚN. 14.

Heti ige: Ézs 6:3

14. Szentháromság. 2Kor 13:11-14 — Mt 28:16-20
15. Rm 11:33-36 — Péld 11:17-21
16. Zsid 2:1-4 — Péld 11:24-31
17. Ef 4:1-6 — Péld 14:29-34
18. 1Kor 12:1-6 — Péld 15:13-18
19. Ef 1:3-14 — Péld 16:1-7
20. 1Tim 3:16 — Péld 17:1-5, 13-14

PÜNK. U. 2. VAS. — JÚN. 21.

Heti ige: Lk 10:16

21. Rm 3:21-28 — Mt 7:15-29
22. 2Tim 3:14-17 — Péld 18:8-15
23. Jer 36:1-32 — Péld 19:16-23
24. Csel 19:1-7 — Péld 20:19-24
25. Jer 8:8-11 — Péld 21:13-16, 21-23
26. Ez 3:22-27 — Péld 23:29-35
27. Lk 13:22-30 — Péld 24:10-12, 15-20

PÜNK. U. 3. VAS. — JÚN. 28.

Heti ige: Mt 11:28

28. Rm 4:18-25 — Mt 9:9-13
29. Csel 20:7-12 — Jk 1:1-11
30. 1Kor 14:1-3, 20-25 — Jk 1:12-18